

Sotkamon kunnankirjaston liittyminen Kansalliseen E-kirjastoon 1.1.2025 alkaen

SIVLTK 15.08.2024 § 77
600/12.03.02.00/2024

Sivistysjohtaja
Kirjastotoimenjohtaja

Laki yleisistä kirjastoista (1492/2016) velvoittaa kirjastoja tarjoamaan ajantasaiset kokoelmat tasapuolisesti kaikkien käyttöön. Tämä koskee myös digitaalisia aineistoja, kuten e-kirjoja, e-lehtiä, äänikirjoja ja äänitteitä.

Sotkamon kunnankirjasto on jo osa Pohjoisen eKirjastoa, joka toteuttaa sähköisen aineiston yhteishankintaa ja lainausta Lapin, Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan alueella. Kuntakohtainen kustannus Pohjoisen eKirjaston palveluista on yhteensä 0,8 € / asukas.

Pohjoisen eKirjaston kautta asiakkaiden käytössä ovat:

- e- ja äänikirjapalvelu Ellibs
- ulkomaisten e-kirjojen palvelu OverDrive
- e-lehtipalvelut ePress ja eMagz (sanoma- ja aikakauslehdet)
- ulkomaisten e-lehtien palvelu PressReader
- taidemusiikkia ja konserttitaltiointeja tarjoava Medici.tv
- soiton- ja laulunopetuspalvelu Rockway
- klassisen musiikin palvelu Naxos
- elokuvapalvelu Cineast

Pohjoisen eKirjaston lisäksi Suomessa on noin 30 muuta e-kirjastokokoelmaa, joiden laajuus vaihtelee. Siksi Helsingin kaupunginkirjaston hallinnoima, kirjastojen valtakunnallinen kehittämistehtävä käynnisti vuonna 2022 koko Suomen laajuisen hankkeen yhteisen e-kirjaston käynnistämiseksi. Hanke päättyi vuonna 2023 ja siirtyi toteutusvaiheeseen Kansalliskirjaston alle. Yhteinen e-kirjasto avautui asiakkaiden käyttöön 29.4.2024. Sen käyttö edellyttää sitä, että oma asuinkunta on liittynyt mukaan e-kirjastoon.

Kansallisen E-kirjaston ensimmäisen vaiheen tarjonta:

- e-kirja- ja e-äänikirjapalvelu Ellibs
- ulkomaisten e-kirjojen palvelu De Marque (heinäkuun 2024 alussa)
- digilehdet: Pure Capital ePress (aikakauslehdet ja Maaseudun tulevaisuus)

Kuntien yhteinen e-kirjasto tarjoaa yhden verkkosivun tai mobiiliapplikaation kautta monipuolisen e-kirjastokokoelman missä päin Suomea tahansa. Jos kaikki Suomen kunnat liittyvät mukaan yhteiseen e-kirjastoon, on kaikilla suomalaisilla tasa-arvoiset mahdollisuudet käyttää yhtä laajaa e-aineistokokoelmaa eli lukea e-kirjoja, kuunnella e-äänikirjoja ja lukea e-lehtien digitaalisia näköisversioita. Yhteisen e-kirjaston kustannus on 0,7 € / asukas vuodessa.

Kansallisen E-kirjaston myötä Pohjoisen eKirjasto supistaa toimintaansa koskemaan vain sellaisia aineistolajeja, joita Kansallinen E-kirjasto ei

tarjoa. Pohjoisen eKirjastolla on kuitenkin lisenssisopimukset e-kirjapalvelu Ellibsin ja OverDriven sekä ePressin ja eMagin kanssa vuoden 2024 loppuun. Pohjoisen eKirjaston jäsenenä myös Sotkamon kunta on sitoutunut maksamaan palvelusta Pohjoisen eKirjastolle. Koska palveluissa ja maksuissa tulisi päällekkäisyyttä, kannattaa Sotkamon kunnan liittyä Kansalliseen E-kirjastoon muiden pohjoisen kirjastojen tavoin vasta vuoden 2025 alussa. Kansalliseen E-kirjastoon kannattaa liittyä, sillä keskitetyn hankinnan ja suuren volyymin myötä se mahdollistaa aiempaa laajemman aineistovalikoiman e- ja äänikirjojen sekä e-lehtien osalta.

Kansalliskirjaston kanssa solmittava sopimus on aluksi voimassa määräaikaisena 31.12.2026 asti ja sen jälkeen toistaiseksi. Sopimus on irtisanottavissa sopimuksessa määritellyllä tavalla. Palvelun kustannus vuosittain on 0,7 euroa kunnan asukasta kohden vuoden 2026 loppuun asti. Kunnan asukasluku tarkistetaan vuosittain edellisen vuoden joulukuun 31. päivän asukasluvun mukaan. Vuosimaksua per kunnan asukas tarkistetaan vuodesta 2026 lähtien kerran vuodessa koskien seuraavaa vuotta.

Lisätietoja asiasta antaa kirjastotoimenjohtaja Anita Aho, anita.aho@sotkamo.fi 040 5088651 tai sivistysjohtaja Merja Ojalampi, merja.ojalampi@sotkamo.fi 04475002125

Sivistysjohtaja
Ehdotus

Sotkamon sivistystoimen lautakunta päättää, että Sotkamon kunnankirjasto liittyy Kansalliseen E-kirjastoon 1.1.2025 alkaen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Otteet

Kirjasto